

Kościół parafialny Matki Boskiej Różańcowej w Przydonicy.

Kościół parafialny Matki Boskiej Różańcowej w Przydonicy.

Parafia w Przydonicy powstała ok. 1358 z fundacji rodów Gerałtów i Gryfitów. W latach 1592-1606 tutejsza parafia nie posiadała duszpasterza, w 1596 administrację parafią przejął proboszcz z Podola. Niebawem Przydonica utraciła prawa parafii i popadła w zależność filialną od Podola. Dopiero w 1925 biskup tarnowski Leon Wałęga ponownie erygował w Przydonicy parafię.

Obecny kościół został zbudowany w 1527 i konsekrowany około 1580. Wieża została prawdopodobnie dobudowana w XVIII wieku. Kościół został wpisany do rejestru zabytków województwa małopolskiego 29 kwietnia 1960.

Pierwotnie parafia była pod wezwaniem świętej Katarzyny, obecna rzymskokatolicka parafia jest pod wezwaniem Matki Bożej Różańcowej. Kościół gotycki, drewniany, konstrukcji zrębowej, z barokową wieżą o konstrukcji słupowej, oszalowany. Jednonawowy z prezbiterium zamkniętym trójbocznie z zakrystią od północy. Nawa szersza z niewielką kruchtą od południa i wieżą z przedsionkiem w przyziemiu od zachodu. Wieża o ścianach pochyłych z pozorną izbicą, nakryta hełmem baniastym z latarnią. Na zewnątrz ściany kościoła przedzielone w połowie wysokości okapem. Kościół nakryty dachami dwuspadowymi, krytymi gontem o wspólnej kalenicy, z barokową wieżyczką na sygnaturkę z latarnią. Wnętrze nakryte stropem płaskim, w nawie z zaskrzynieniami. Otwór tęczy o wykroju w tzw. ośli grzbiet, w nim belka z późnogotycką Grupą Ukrzyżowania z 2. połowy XVI w.: rzeźbami Chrystusa Ukrzyżowanego, Matki Boskiej oraz św. św. Marii Magdaleny i Jana Ewangelisty. Okna również w obramieniach zamkniętych łukiem w „ośli grzbiet”.

Trzy portale gotyckie:

1. od zachodu do nawy, ostrołukowy z malowaną dekoracją roślinną i kartuszami z herbami Gieralt i Gryf;
2. do nawy od południa, zamknięty motywem trójliscia;
3. do zakrystii, zamknięty łukiem w tzw. ośli grzbiet

Polichromia w prezbiterium późnorennesansowa sprzed 1596, fundacji Ostrogskich z cyklami Męki Pańskiej w półkolistych arkadach, Legendy świętego Stanisława, scena Chrztu Chrystusa oraz postaciami świętych i ewangelistów. Polichromia w nawie z 1904.

Ołtarz główny, rokokowy z drugiej połowy XVIII wieku, z łaskami słynącym obrazem Matki Boskiej z Dzieciątkiem, tzw. „Pocieszenia”, barokowym z XVII wieku, według tradycji darowanym przez króla polskiego Jana III Sobieskiego po zwycięskiej bitwie pod Wiedniem w 1683. W zwieńczeniu obraz św. Floriana z drugiej połowy XVIII wieku. Dwa ołtarze boczne - malowane tryptyki, wysokiej klasy dzieła cechowych warsztatów małopolskich. Pierwszy od lewej gotycki z XV wieku, w polu głównym obraz Matki Boskiej z Dzieciątkiem przedstawionej w promienistej mandorli na tle gaju różanego (Madonna Apokaliptyczna), na awersach sceny Zwiastowania, a na rewersach święta Katarzyna i święta Barbara, w zwieńczeniach obrazy dodane w XX wieku, w predelli późnogotycka płaskorzeźba z XVI wieku, z Chrystusem Salwatorem pomiędzy Matką Boską, świętym Janem Ewangelistą oraz świętymi Grzegorzem Wielkim i Hieronimem. Drugi tryptyk po prawej stronie, gotyckorennesansowy, z pierwszej połowy XVI wieku, w polu głównym obraz Matki Boskiej z Dzieciątkiem w otoczeniu świętej Katarzyny Aleksandryjskiej i świętego Mikołaja oraz z klęczącą postacią fundatora u dołu, na awersach sceny z legendy świętej Katarzyny, a na rewersach sceny Męki Pańskiej, w zwieńczeniu święta Maria Egipcjanka, w predelli Chrystus w studni, pomiędzy Matką Boską Bolesną, świętym Janem Ewangelistą i świętą Barbarą. Ambona rokokowa z drugiej połowy XVIII wieku, z obrazem Chrystusa Salwatora w zaplecku, chrzcielnica z XIX wieku, z fragmentami renesansowego trzonu. Na zewnątrz kościoła dawna chrzcielnica gotycka, kamienna z pierwszej połowy XVI wieku. Krucyfiks późnogotycki z 1. połowy XVI wieku. Dzwon odlany w 1893 roku.